

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

03 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte

Timofti Vladimir

judecători

Toma Nadejda

Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Antonov Artemie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Antonov Artemie XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 28.11.2017 – 19.01.2018;*
2. *Instanța de apel: 19.02.2018 – 25.04.2018;*
3. *Instanța de recurs: 15.04.2019 – 03.07.2019.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 19 ianuarie 2018, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, Antonov Artemie a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 264 alin. (4) Cod penal la 3 ani închisoare;
- în baza art. 266 Cod penal la 1 an închisoare.

În conformitate cu art. 84 al. (1) Cod penal prin cumul total al pedepselor aplicate, definitiv i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

S-a aplicat în privința inculpatului pedeapsa complementară sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

Termenul executării pedepsei, calculându-se din 19 ianuarie 2018, cu includerea în acest termen perioada aflării sub arest preventiv de la 20.08.2017 până la 19.09.2017.

În privința inculpatului Antonov Artemie s-a aplicat măsura preventivă sub formă de arest, fiind luat sub strajă din sala de judecată.

S-a admis acțiunea civilă, dispunându-se încasarea de la inculpatul Antonov Artemie în beneficiul lui Colesnicenco Marina prejudiciul material și moral în mărime de 115 000 (una sută cincisprezece mii) lei.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat, că inculpatul Antonov Artemie, la 20 august 2017, aproximativ la orele 19:30, fiind în stare de ebrietate alcoolică, nedeținând permis de conducere, conducând pe strada Lenin, XXXXX, automobilul de model VAZ 2101, cu nr. de înmatriculare XXXXX, în direcția ieșirii din XXXXX, neisprăvindu-se cu conducerea automobilului, a virat pe banda de contrasens, după care a virat pe acostament și în continuare a tamponat un cărucior pentru copii, care se afla la distanța de 1 metru de la acostament, în care se afla minorul Colesnicenco Gleb, a.n. XXXXX.

La locul accidentului rutier a sosit ambulanța, care a transportat minorul Colesnicenco Gleb la spitalul raional Ștefan Vodă, unde în timpul transportării minorul a decedat.

Conform raportului de constatare nr. 114 din 30.10.2017 s-a stabilit, că moartea minorului Colesnicenco Gleb a survenit în rezultatul traumei cranio-cerebrale închise cu echimoză temporal pe stânga cu hemoragii difuze în țesuturile moi pericraniene pe stânga, fractură cominutivă cu multiple fragmente osoase înfundate în țesutul cerebral, focar de contuzie și de lacerarea cerebrală temporo-parieto-occipital pe stânga, hemoragii subarahnoidiene difuze pe emisfera cerebrală stânga, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui(or) obiect(e) contondente(e) dur(e), s-au lovit de așa obiecte, posibil la timpul și circumstanțele indicate, au legătură cauzală directă cu survenirea morții și se califică ca vătămare corporală gravă.

În astfel de circumstanțe Antonov Artemie a încălcat prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, și anume: pct. 10 alin. (1) lit. a) și b) care prevede, că persoana care conduce un vehicul trebuie să fie aptă din punct de vedere psiho-fiziologic și medical, să posede cunoștințe și să execute cerințele Regulamentului Circulației Rutiere, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum; pct. 14 lit. a) care prevede, că conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate; pct. 42 pct. 3) care prevede, că pe drumurile cu circulația dublu sens care au cel puțin două benzi într-o direcție este interzisă intrarea pe partea carosabilului destinată circulației în sens opus; pct. 45 alin. 1) lit. a), b) și d), care prevede că „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, conform semnelor calificative: *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane, săvârșită în stare de ebrietate.*

Tot el, la 20.08.2017, aproximativ la orele 19:35, îndată, după comiterea accidentului rutier, încălcând prevederile Regulamentului Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 și anume: pct. 12 subpunctul 1) lit. a), b) c), e), g) care prevede că „conducătorul de vehicul implicat într-un accident în traficul rutier este obligat să oprească imediat vehiculul semnalizându-l sau

avertizorul de avarie, să nu schimbe poziția vehiculului de pe carosabil ca rezultat al accidentului rutier, să acorde primul ajutor, să cheme ambulanța în cazul în care în accident au fost cauzate traumatisme persoanelor, să marcheze locul inițial al vehiculului, obiectelor ce țin de accident și a persoanei traumatizate, să anunțe despre accident poliția și să rămână pe loc până la sosirea lucrătorilor de poliție”, a părăsit locul accidentului, lăsând automobilul în stradă, deplasându-se la domiciliul său din XXXXX.

Astfel, prin acțiunile sale inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 266 Cod penal, conform semnelor calificative: *părăsirea locului accidentului rutier de către persoana care conducea mijlocul de transport și care a încălcat regulile de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, dacă aceasta a provocat urmările indicate la art.264 alin.(3) Cod penal.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia, în partea stabilirii pedepsei lui Antonov Artemie, cu aplicarea pedepsei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal de 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani; pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal de 1 an închisoare. Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul total de pedepse, de stabilit pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani. De inclus în termenul executării pedepsei, termenul aflării în arest preventiv, adică, începând cu 20.08.2017 până la 19.09.2017.

Totodată, a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile în valoare de 215000 lei, inclusiv 15000 lei cu titlu de prejudiciu material și 200000 lei cu titlu de prejudiciu moral, înaintată în instanță de către succesorul părții vătămate Colesnicenco Marina împotriva inculpatului Antonov Artemie, ca fiind întemeiată.

În motivare acuzatorul de stat a invocat blândețea pedepsei, considerând că, instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație criteriile de individualizare a pedepsei și anume că inculpatul a comis o infracțiune gravă, fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată, precum și consecințele grave survenite în urma accidentului rutier, adică decesul unui copil în vârstă doar de 4 luni.

În opinia apelantului incorect instanța a redus pedeapsa cu 1/3 din limita maximă a pedepsei cu închisoarea prevăzută de lege, menționând, totodată și faptul că, inculpatul urma să fie privat de dreptul de a conduce un mijloc de transport pe termen de 5 ani, prevăzut de respectiva lege.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018 a fost admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința, în latura penală la aplicarea pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre în această parte, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Antonov Artemie, s-a aplicat, ținând cont de art. 364/1 Cod de procedură penală, pe art. 264 alin. (4) Cod penal o pedeapsă de 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani, iar pe art. 266 Cod penal pedeapsă de 1 (un) an închisoare.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate lui Antonov Artemie, i s-a stabilit pedeapsa definitivă

de 5 (cinci) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

Termenul de executare a pedepsei lui Antonov Artemie, calculându-se din data pronunțării deciziei 25.04.2018, cu includerea în acest termen a duratei ținerii sub arest de la 20.08.2017 până pe 19.09.2017 și de la 19.01.2018 până pe 25.04.2018.

În rest hotărârea atacată a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, probele, fiind apreciate corect prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Antonov Artemie de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 264 alin. (4) și 266 Cod penal.

Instanța de apel a menționat că, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, solicitând prin cererea depusă ca judecata să se facă pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții, care a fost acceptată de instanța de fond, astfel, cauza a fost examinată în procedură simplificată, conform art.364/1 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel, verificând legalitatea pedepsei stabilite inculpatului și argumentele invocate de procuror în apel, a conchis că prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, aplicându-i o pedeapsă blândă în raport cu circumstanțele obiective ale cauzei, or, infracțiunile comise de inculpat fac parte din categoria celor grave (art. 264 alin. (4) Cod penal) și alta din categoria celor ușoare (art.266 Cod penal), în urma cărora a survenit decesul unui copil și cauzate suferințe psihice rudelor; inculpatul a comis infracțiunile în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, ceea ce dovedește atitudinea negativă a inculpatului față de regulile generale de conduită în societate, precum și ignorarea totală a regulilor de securitate la trafic și plus a părăsit locul accidentului.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, în privința inculpatului Antonov Artemie nu este posibil de aplicat o pedeapsă mai ușoară, deoarece nu v-a conștientiza gravitatea faptelor comise, iar scopul pedepsei penale nu va fi atins în situația în care acesta va fi lăsat la libertate în condițiile aplicării art. 90 Cod penal. Menționând, totodată, că infracțiunile incriminate acestuia sunt o categorie de infracțiuni comiterea cărora în ultimul timp a atins un nivel înalt, unul din motive fiind și blândețea pedepselor aplicate, care de fapt nu sunt percepute real de către condamnați și nu influențează efectiv la prevenirea acestor categorii de infracțiuni.

La fel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond a ignorat prevederile art. 72 alin. (3) Cod penal, deoarece a stabilit executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, deși inculpatul a fost condamnat pentru săvârșirea și a infracțiunii prevăzute de art. 266 Cod penal, or potrivit normei indicate supra (art. 72 alin. (3) Cod penal) „*în penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție*”.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la data de 23 mai 2018, este atacată, la 05 iulie 2018, cu recurs ordinar de către inculpat, care solicită casarea acesteia și menținerea hotărârii primei instanță, considerând că instanța de apel i-a stabilit o pedeapsă prea aspră, deoarece nu a ținut cont de faptul că a recunoscut vina sa de cele comise, se căiește sincer, de situația sa materială și familiară, că are la întreținere patru persoane, doi copii minori, soția nu are loc de muncă, precum și starea lui de sănătate, care este gravă, fiind persoană cu dezabilități de grupa a II.

La fel, recurentul indică că instanța de apel nu a luat în considerație că la data săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 21 ani, ceea ce este stipulat în art.79 Cod penal.

7. Procurorul și succesorul părții vătămate au depus referințe privind opinia lor asupra recursului ordinar declarat de inculpat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

8.1. Colegiul penal, analizând conținutul recursului declarat consideră, că argumentele recurentului sunt nefondate și în acest sens se reiterează că, judecarea cauzei penale vizate în recursul ordinar a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, și la judecarea apelului declarat de procuror, instanța de apel a verificat îndeplinirea de către prima instanță a cerințelor dispozițiilor art. 364/1 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, constatând că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate nu a fost viciată.

Însă, instanța de apel, verificând legalitatea pedepsei stabilite inculpatului și argumentele invocate de procuror în apel, a conchis că prima instanță nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, astfel, fiindu-i aplicată vinovatului o pedeapsă blândă în raport cu circumstanțele obiective ale cauzei.

Or, din materialele cauzei, instanța de apel a reținut că: *„Infracțiunea imputată inculpatului Antonov Artemie Iurie în baza alin. (4) al art. 264 Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor grave, iar infracțiunea prevăzută de art. 266 Cod penal, este una ușoară, inculpatul a comis infracțiunile în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, ceea ce dovedește atitudinea negativă a inculpatului față de regulile generale de conduită în societate precum și ignorarea totală a regulilor de securitate la trafic și plus a părăsit locul accidentului.” (f.d.20, vol. II)*

Totodată, instanța de apel a considerat că, pedeapsa stabilită inculpatului Antonov Artemie cu închisoarea urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, or, instanța de fond a ignorat prevederile art. 72 alin. (3) Cod penal, stabilindu-i executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Astfel, analizând decizia atacată, instanța de recurs conchide, că instanța de apel legal și întemeiat a casat parțial sentința, în latura penală la aplicarea pedepsei și a pronunțat o nouă hotărâre în această parte, deoarece la judecarea apelului, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de

prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

8.2. Referitor la alegația inculpatului, precum că, instanța de apel la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de faptul că la data săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 21 ani, ceea ce este stipulat în art.79 Cod penal, Colegiul penal consideră că este nefondată și în acest sens menționează că, prin Legea nr.163 din 20.07.2017, în vigoare 20.12.2017, alin. (1) al art.79 Cod penal a fost completat în final cu textul: *„Săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani **poate** fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională.”*

Așadar, din analiza normei sus-indicate Colegiul penal constată, că sintagma „poate” din textul normei citate supra, îi oferă instanței de judecată *dreptul și nu obligația* de a aplica prevederile acestei norme, deoarece ea stabilește clar și condițiile când este posibilă aplicarea (art.79 Cod penal) și anume, *ținând cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei.*

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei și datele despre personalitatea vinovatului, Colegiul penal ajunge la concluzia că instanța de apel la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75-77 Cod penal și i-a aplicat inculpatului o pedeapsă legală și echitabilă, care va atinge scopul pedepsei penale, de corectare și reeducare a condamnatului, precum și de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide, că la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar, declarat de inculpatul Antonov Artemie se declară inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul **Antonov Artemie XXXXX** împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2018, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **15 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Boico Victor